



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XXI. Idem probatur ex iure appellationum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

Vide epistolam Celestini ad Cyrillum in tomo 4. operum Cyrilli; & ibidem epistolam Cyrilli ad clerum, & populum Constantinopolitanum.

GELASIVS in epistola ad Episcopos Dardaniæ: *Constat, non ad sedem Apostolicam, à qua sibi curam illarum regionum nouerat delegatam, referre curauit Acacius?* Locutus de Episcopo Constantinopolitano Acacio, cui commiserat Romanus Pontifex curam Ægypti, ac mandauerat proponeret Episcopum Alexandrinum.

HORMISDA in epist. ad Salustium Episcopum Hispaniæ, facit eum suum vicarium per Boeticam & Lusitaniam. IUSTINIANVS in authenticis collat. 9. tit. 6. siue nouellæ constitutione 131. scribit, Episcopum primæ Iustinianæ loci quibusdam præesse debere tanquam vicarium Romani Pontificis, quoniam ita Vigilius Papa constituisset.

GREGORIUS lib. 4. epist. 52. vicarium suum per Galliam constituit Virgilium Episcopum Arelatensem, & sibi referuat causas grauiores.

CAPVT XXI.

Idem probatur ex iure appellationum.

ARGUMENTVM nonum ex eo peti potest, ex quauis parte orbis Christiani ad Romanum Pontificem legitimè prouocatur; ab eius sententia nulla conceditur appellatio. Id est argumentum certissimum principatus, ut ipse quoque uersarius confitetur. CALVINVS enim lib. 4. Inst. cap. 1. *Summum, inquit, imperium penes eum esse constat, ad tribunal prouocatur. Sed mox subiungit: Multi saepe Romanum Pontificem appellarunt, ipse quoque, causarum cognitionem se trahere conatus est, sed semper fuit derisus, quatties sententia excessit.* Itaque uult Calvinus, multos quidem prouocasse ad Pontificem, ut effugerent legitima iudicia, sed deesse fuisse eiusmodi appellationes: quomodo nunc verè ridetur aliquis, qui damnatus ab Episcopo Florentino, appellaret Episcopum Mediolanensem; vel damnatus à Rege Hispaniæ appellaret ad Regem Galliæ.

Proba

Probandum igitur est, iure ad Pontificem appellari potuisse, & appellationes non derisas, sed exceptas cum honore, & efficaces fuisse. Probatur PRIMO ex Concilio Sardicensi, quod generale fuit, & semper in Ecclesia receptū. Nam Sulpitius lib. 2. sacræ historiæ, ex toto orbe conuocatum scribit, & Socrates lib. 2. cap. 16. histor. Ecclesiasticæ generale Concilium appellat.

Præterea, ut scribunt Athanasius in secundæ Apologiæ initio, & Hilarius in libro de Synodis, fuerunt in eo Concilio plusquam CCC. Episcopi Catholici ex triginta sex prouinciis totius orbis Christiani, quas omnes Athanasius nominat, ut Italiam, Galliam, Hispaniam, Britanniam, Africam, Ægyptum, Syriam, Thraciam, Pannoniam, & ceteras. Adfuerunt etiam legati Papæ Iulij, ut Athanasius ibidem refert. Item quod omnem Ecclesiam hæc Synodus obliget, patet ex illis verbis, quæ habentur in fine Concilij: *Vniuersa, quæ constituta sunt, Catholica Ecclesia in vniuerso orbe diffusa custodiat.*

Denique totam hanc Synodum descripserunt etiam Magdeburgenses ut legitimam, Centur. 4. cap. 9. In hac ergo Synodo duo canones de hac re habentur, quartus & septimus.

Quartus canon sic habet: *Cum aliquis Episcopus depositus fuerit eorum Episcoporum iudicio, qui in vicinis locis commorantur, & proclamauerit agendum sibi negotium in Urbe Roma, alter Episcopus in eius cathedra, post appellationem eius, qui videtur esse depositus, omnino non ordinetur, nisi caussa fuerit in iudicio Episcopi Romani determinata.*

Canon septimus: *Placuit, ut si Episcopus accusatus fuerit, & iudicauerint Episcopi regionis ipsius, & de gradu suo eum deiecerint, si appellauerit, qui deiectus est, & confugerit ad Episcopum Romanæ Ecclesiæ, & voluerit se audiri, si iustum putauerit, ut renouetur iudiciū, scribere his Episcopis dignetur, qui in finitima, & propinqua prouincia sunt, ut ipsi diligenter omnino requirant, & iuxta fidem veritatis definiant. Quod si is, qui rogat causam suā iterum audiri, deprecatione sua mouerit Episcopum Romanū, ut è latere suo Presbyterum mittat: erit in potestate Episcopi quid velit, & quid aestimet. Et si decreuerit mittendos esse, qui presentes cum Episcopis iudicent, habentes eius auctoritatē, à quo destinati sunt, erit in*

suo arbitrio: si verò crediderit Episcopos sufficere, ut neque terminum imponant, faciet, quòd sapientissimo consilio iudicauerit.

Probatur SECUNDO ex GELASIO, qui in epistola Faustum: *Ipsi, inquit, sunt canones, qui appellationes in Ecclesia ad huius sedis examen soluerè deferrè: ab episcopo nusquam prorsus appellari debere sanxerunt.* Et in epistola ad Episcopos Dardaniæ: *Ad illam, inquit, de qualibet parte canones appellari soluerunt, ab illa autem nemo appellare permiffus.*

Probatur TERTIO exemplis eorum, qui appellati sunt. Nam etiam ante Concilium Sardicense erat mos in Ecclesia ad Pontificem appellandi, vt meritò LEO epistola 89. ad Episcopos Galliæ dicat, hanc esse antiquissimam consuetudinem.

Anno C. XLII. Christi, Pio I. Pontifice Marcion excommunicatus ab Episcopo suo in Ponto, venit Romam, vt Romana Ecclesia absolueretur, vt Epiphanius ref. 42.

Anno CC. LII. Pontifice Cornelio, Fortunatus ab Africa à Cypriano depositi Romam nauigauerunt, vt Cornelium appellauerunt. Testis Cyprianus lib. 1. Non diu post, Stephano Pontifice, Basilides in Hispania depositus, ad Stephanum appellauit. Cyprianus lib. 1. epistola 1.

Anno CCC. L. Iulio I. Pontifice, Athanasius ab Origenibus depositus, ad Pontificem appellauit, & ab eo restitutus est, vt supra ostendimus ex Sozomeno lib. 3. cap. 7. & factum est hoc iudicium ante Concilium Sardicense, vt Athanasius testatur initio secundæ Apologiæ.

Post annum CCCC. Innocentio I. Pontifice, Chrysostrmus à Theophilo depositus, ad Pontificem appellauit, vt patet ex epistolis eius duabus ad Innocentium. ITEM eodem seculo ad Leonem appellauit Flavianus Episcopus Constantinopolis, vt scribit Liberatus in Breuiario, cap. 12. ad eundem appellauit Theodoretus, vt ex epistola eius ad Leonem apparet.

Post annum CCCCC. Gregorius lib. 2. epist. 6. priuatim a communionem Ioannem Episcopum Græcum primæ Iustiniæ, quòd iudicasset Episcopum Thebanum, qui ad Apollinarianum

licam sedem appellauerat. Omitto posteriorum temporum testimonia, quod ea ab hæreticis contemnantur. Sed iam argumenta soluenda sunt, Nili, Illyrici, & Caluini.

CAPVT XXII.

Soluuntur argumenta Nili de iure appellationum.

NILVS in libro de primatu duobus argumētis contendit, posse ad Episcopum Constantinopolitanum appellari eo modo, quo ad Romanum Pontificem; ac proinde eos esse æquales, & non vnum Romanum Pontificem toti Ecclesiæ præsidere.

Argumentum PRIMVM est: Quoniam VI. Synodus concessit Episcopo Constantinopolitano paria priuilegia cum iis, quæ habet Episcopus Romanus. Sed hoc argumentum supra est confutatum. ALTERVM argumentum sumit Nilus ex Concilio Chalcedonensi, can. 9. & 17. vbi statuitur: Vt si clericus causam habeat aduersus alium clericum, ab Episcopo suo iudicetur, si aduersus Episcopum, ab Archiepiscopo; si aduersus Archiepiscopum, à Primatè dioceseos, vel ab Episcopo Constantinopolitano. Itaque vltimum iudicium defertur vrbis regiæ œcumenico Patriarchæ.

RESPONDEO, quis in eo canone dicatur Primas dioceseos, non omnino constat. & quidem Archidiaconus & Ioannes de Turrecremata super canon. si clericus, II. q. 1. docent Primatem dioceseos vocari Episcopum digniorem, & maiorem Archiepiscopo, minorem Patriarcha. At Nicolaus I. Papa in epistola ad Michaëlem Imperatorem scribit, per Primatem dioceseos nullum alium significari posse, quàm Episcopum Romanum. Quæ sententia verior esse videtur, tum quia auctorem habet grauiorem, antiquiorem, doctiorem: tum quia non faciliè probari poterit, tempore Concilij Chalcedonensis fuisse in Ecclesia, ac præsertim in Oriente, vllos Primates ab Archiepiscopis & Patriarchis distinctos: tum quia vox Græca huius canonis ἐξάρχου, non propriè primatem, sed principem significat, quæ vos multò aptiùs in summum